Milá Lenko, milý Filipe, posílám kratičký rozklad k tématu, které jsme načali při Vaší společné písecké návštěvě. Do ničeho nikoho z Vás zajisté nenutím, ale Vaše eventuální námitky a protiargumenty by mi byly mnohem milejší než mlčení (a zajisté daleko, daleko milejší než souhlas; ale toho se snad bát nemusím). Doufám, že jste po návratu už zrekreováni; snad si někdy potřebnou chvilku najdete.

Srdečně zdraví Ladislav - L v H .

- - - - - - -

Událost a její „budost“

Připustíme-li, že k pravému jsoucnu (tj. k aktuálně probíhajícímu vnitřně integrovanému událostnému jsoucnu) náleží vždy vedle jeho právě aktuální jsoucnosti ještě to, co z jeho událostného dění už proběhlo, jakož i to, co ještě neproběhlo, přičemž tuto jeho „bylost“ i „budost“ musíme považovat za integrální „součást“ onoho jsoucna jakožto celku (tj. celku i v čase), pak musíme také připustit, že událostné dění nemůžeme chápat jako něco, co probíhá po jednotlivých fázích (či dokonce snad bodových okamžicích), nýbrž musíme vzít vážně, že každé pravé jsoucno se děje (odehrává) jako celek, tj. v celém svém rozsahu. Proměna, která se bytostně týká každé aktuální jsoucnosti, se nějak týká také všech jsoucností již proběhlých (a minulých), ale také všech jsoucností ještě nenastalých (ale k aktualizaci se připravujících, a tudíž rovněž se „dějících“). To má své důsledky nejen pro naše chápání „bylosti“ jsoucna, tj. toho, co ze jsoucna jakožto události již proběhlo (a co se stále ještě děje), ale také pro chápání jeho „budosti“, tj. toho, co ještě neproběhlo a co ještě nemohlo za sebou ponechat žádné „stopy“, žádné „relikty“ (co se však navzdory tomu již nepředmětně, „nerealizovaně“ rovněž „děje“). [Z toho zřetelně vyplývá několik závěrů i pro chápání „času obecného“, totiž že nadále nemůžeme akceptovat představu, že to jediné, co se v tomto světě nemění, je to, co se už stalo, tedy minulost (jak to zdůrazňoval např. můj učitel J. B. Kozák)]. Tzv. „vlastní čas“ události nemůže být odvozován z „obecného času“, nýbrž právě naopak „obecný čas“ je zakládán a ustavován společným vytvářením časového pole kolem každého z pravých jsoucen. Lze připustit (a odpovídá to představám teoretických fyziků), že teprve „obecný čas“ poskytuje možnost každému pravému jsoucnu, aby se odehrávalo (dělo, aby probíhalo) pomaleji, než jak by tomu muselo být, kdyby toto jsoucno bylo izolováno, tj. kdyby nebylo obklopeno mnoha jinými pravými jsoucny ve společném (obecném) čase i prostoru (takže platí, že v tomto smyslu, a tedy částečně se na časování pravého jsoucna ostatní blízká jsoucna přece jen nějak podílejí). Proto lze mít oprávněně za to, že bez ustavení a udržování „obecného času“ by nemohl „existovat“ „svět“ ve smyslu vesmíru (ať už jde jen o jediný vesmír, totiž náš Vesmír, anebo ať je takových vesmírů celá řada nebo i velmi mnoho). Přesto však vznik každého pravého jsoucna musíme nadále brát jako původně a bytostně nezávislý jak na „existenci“ (výskytu) nějakého světa (vesmíru), tak na „existenci“ nějakého obecného času a prostoru (event. časoprostoru). A protože se každé pravé jsoucno „rodí“ (vzniká) tak, že nejprve není a pak se začíná dít (odvíjet, uskutečňovat), musí být od samého svého vzniku „vybaveno“ svým vlastní časem, tj. zejména svou budostí, a to rovněž nezávisle na tom, zda vzniká v nějakém vesmíru nebo mimo jakýkoli vesmír (teoretičtí fyzikové rozlišují i terminologicky taková jsoucna – tj. v jejich vidění kvanta nebo částice –, která vznikají i mimo „reálný vesmír“, jako „virtuální“, na rozdíl od analogických, ale v rámci vesmíru vznikajících či vzniklých, tzv. „reálných“). Proto jak obecný čas (event. časoprostor), tak skutečný vlastní čas tzv. reálných, ale pravých „jsoucen“, musí být závislý na jakémsi zvláštním „generování“ *jednotlivých* budostí příslušných „jsoucen“, a to již v okamžiku jejich vzniku; zvláštností tohoto původu a zdroje všech „budostí“ je to, že nemůže být chápán jako „již jsoucí“ (a tím méně jako „již minulý“). To znamená, že jeho „původ“ nemůže být odvozován z již existujících (a tím méně již pominulých) jiných pravých jsoucen.

Z toho je vidět: vedle „obecného času“ (který je „relativní“, tj. je vždy ve vztahu a v závislosti na již existujících jsoucnech a jejich pohybech a proměnách) je třeba odlišovat „vlastní čas“, který je neodlučně spjat s děním každé jednotlivé události (a je proto jen „její“, takříkajíc „vnitřní“), a posléze jakýsi další „čas“, který nyní nepojmenovávám (a který vlastně ani nemusí být nutně nazýván „časem“, ale který

nemůže být ztotožňován s „bezčasím“), díky kterému je každé jednotlivé události jakoby „přidělován“ její vlastní čas zároveň s jejím vznikem (je to analogie toho, jak sám vznik každého jednotlivého pravého jsoucna je „provázen“ přidělením příslušného jeho „bytí“, a tedy jeho událostné jsoucnosti, aniž by to nutně muselo znamenat, že takové „bytí jsoucna“ či jakákoli „jsoucnost jsoucna“ musí být prejudikována i pro jeho „původce“). Z toho, co bylo řečeno, vyplývá naprosté odmítnutí a vyloučení kauzality v klasickém smyslu; toho se v tuto chvíli nedotýkám.

Závěr: „budost“ pravého jsoucna/události nemůže být propůjčována ani přidělována žádnému jsoucnu v celém rozsahu žádným jiným aktuálním jsoucnem (a ovšem tím méně jakýmkoli jsoucnem již pominulým), ale musí být individuálně „generována“ nějakým „nejsoucnem“ (či přesněji výlučně nepředmětným „nejsoucnem“), tedy „ryzí nepředmětností“.

(Písek, 23. 1. 2007.)